

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 139/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. T., T., zastúpeného advokátom JUDr. J. F., T., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co/215/2010 z 1. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. T. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2011 doručená sťažnosť M. T. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len

„listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co/215/2010 z 1. decembra 2010 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ zmluvou uzatvorenou s obchodnou spoločnosťou V., spol. s r. o., T. (ďalej len „odporca“), o postúpení pohľadávok z 27. septembra 2004 postúpil na odporcu svoje pohľadávky z titulu nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti, ktorej bol zo zákona správcom. Odporca sa zaviazal zaplatiť za postúpenie pohľadávok konečnú sumu 8 509 812,51 Sk (282 474,03 €). Okresný súd Trebišov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 29. marca 2010 zaviazal sťažovateľa zaplatiť odporcovi žalovanú sumu 282 474,03 € spolu s príslušenstvom, pretože zmluva o postúpení pohľadávok z 27. septembra 2004 bola podľa jeho názoru absolútne neplatná. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd napadnutým rozhodnutím prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil.

3.1 Sťažovateľ polemizoval s právnym názorom súdov (okresného a krajského) vyjadreným v ich rozhodnutiach, keď argumentoval:

„Druhostupňový súd sa nesprávne stotožnil s dôvodmi prvostupňového súdu a rozsudky súdov vychádzajú z nesprávneho posúdenia veci, pretože súdy na zistený skutkový stav neaplikovali príslušné právne normy a čiastočne aplikovali správne právne normy, ale ich obsah interpretovali nesprávne.

Súdy nesprávne posúdili vec, keď nás na základe žaloby zaviazali zaplatiť žalobcovi sumu 282 474,03,-€ s príslušenstvom bez rozhodnutia o povinnosti žalobcu vrátiť nám... plnenie, ktoré žalobca prijal zo zmluvy o poskytnutí pohľadávok.

Súdy nerešpektovali ustanovenie § 457 Obč. zák. v zmysle ktorého ak je zmluva neplatná je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ak základom občianskoprávneho vzťahu je synalagmatický záväzok, t. j. dvojstranný zaväzujúci záväzok, účastníkom neplatnej zmluvy vzniká povinnosť vrátiť si vzájomné

plnenia. Žiaden z účastníkov sa totiž nemôže domáhať vrátenia poskytnutého plnenia bez toho, aby sám vrátil plnenie, ktoré prijal.“

3.2. Následne sťažovateľ po uvedení na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov uviedol:

„Zmluvu o postúpení pohľadávok a jej všetky dodatky považujeme za platnú a preto súdy mali žalobu žalobcu zamietnuť... Daň z nehnuteľnosti nie je príjmom štátneho rozpočtu ... Mesto získané finančné prostriedky za vybratú daň z nehnuteľnosti použije pre svoje potreby a neodvádza ju do štátneho rozpočtu. Z tohto dôvodu Mesto malo oprávnenie postúpiť žalobcovi pohľadávky... Mestské zastupiteľstvo... schválilo odpredaj pohľadávok... Postúpenie pohľadávok sme svojim dlžníkom... písomne oznámili... Ustanovenie § 65 zák. č. 511/99 Zb. o správe daní a poplatkov sa dotýka daňového úradu a colného úradu a netýka sa obcí. Nepovažujeme preto za správny právny záver súdov, že platná právna úprava neumožňuje mestu, ako správcovi dane postúpiť pohľadávku.“

3.3. Právnym dôsledkom rozhodnutí súdov, ktoré sú podľa názoru sťažovateľa *„z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné...“*, bol aj vznik jeho majetkovej ujmy *„Nezákonnými rozsudkami súdov sme boli zbavený majetku v sume 282 474,03,- € s prísl., čo sme museli zaplatiť žalobcovi. Tým došlo súdnymi rozhodnutiami k porušeniu nášho základného práva vlastniť majetok.“*

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva M. T... podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., čl. 36 ods. 1 Listiny... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... v spojení s právom... podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy..., čl. 11 ods. 1 Listiny... a čl. 1 Dodatkového protokolu... rozsudkom Krajského súdu... sp. zn. 11Co/215/2010, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu... spis. zn. 9C/41/2009 boli porušené.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu... spis. zn. 11Co/215/2010 v celom rozsahu a vec vracia... na ďalšie konanie.

3. Krajský súd... je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy konania... v sume 2 396,02 €...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

II.A

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

7. Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu. Jeho podstatná argumentácia spočívala (bod 3) v nesprávnom právnom výklade príslušných na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov konajúcimi súdmi, dôsledkom čoho bolo majetkové poškodenie sťažovateľa. Ako uvádza sťažovateľ, „žalovaný sa dôsledne neriadil... platnými právnymi predpismi a konal

v rozpore s nimi, čím vydal zjavne neodôvodnené a arbitrárne rozhodnutie z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, čo malo za následok porušenie našich základných práv a slobôd“.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

9. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

10. Krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 11 Co/215/2010 z 1. decembra 2010 v podstatnom uviedol:

«Odvolačí súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. keďže v posudzovanej veci nejde ani o jeden z prípadov uvedených v § 214 ods. 1 O. s. p. (za dodržania podmienok § 156 ods. 3 O. s. p., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením),

a to v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vo výroku vecne správny.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov a prednesov účastníkov vyplynuli, na zistený skutkový stav aplikoval správne právne predpisy, ktoré aj správne vyložil. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Žalovaný podané odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p., t. j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p. a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli

najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo keď výsledky hodnotenia dôkazov nezodpovedajú tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd prvého stupňa správne skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania. Správne bol urobený aj výklad § 65b zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných a finančných orgánov (ktorý sa zhoduje i so stanoviskami M. z 5. 11. 2009, č. l. 52-53, D. zo 7. 12. 2009, č. l. 54 a Z. z 11. 1. 2010, č. l. 58) a aj odvolací súd je toho názoru, že platná právna úprava neumožňuje obci (mestu) ako správncovi dane postúpiť daňovú pohľadávku obce tretej osobe. Navyiac nedoplatky na daniach (daňové pohľadávky obce) vznikajú ako nedoplatky na plneniach z práva verejného, a nie ako pohľadávky z práva súkromného, čo spôsobuje, že ich charakter zostáva trvalo zachovaný a nemôže sa zmeniť. Tieto pohľadávky nevznikajú z občianskoprávných (ani z obchodnoprávných) vzťahov, a preto každé nakladanie s nimi sa môže uskutočniť len v rámci ustanovení verejného práva. Nemožno s nimi nakladať na základe dohody uzavretej medzi subjektom práva verejného a subjektom práva súkromného. Uzavieranie dohôd o nich je možné len vo sfére práva verejného a ich zmluvná zmena na občianskoprávne, prípadne obchodnoprávne záväzky je pojmovovo vylúčená.

Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by mali za následok spochybnenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku. S tými skutočnosťami, ktoré pre žalobcom uplatnený nárok mali podstatný právny význam (neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok v znení dodatkov) sa súd prvého stupňa správne vypořiadal a svoje skutkové a právne závery v odôvodnení rozsudku aj náležite vysvetlil.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd nemal dôvod ani meniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, ako žiadal žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného. V čase vyhlásenia rozsudku (29. 3. 2010) bol ešte žalobca právne zastúpený JUDr. K. A., advokátkou, a správne preto súd prvého stupňa zaviazal žalovaného istinu 282.474,03 € spolu s úrokmi z omeškania zaplatiť priamo žalobcovi a trovy konania (súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia) uhradiť jeho zástupkyňi, advokátke. Ak je účastník zastúpený advokátom a bola mu prisúdená náhrada trov konania, účastník ktorý bol zaviazaný, je povinný ju zaplatiť na účet advokáta, a to bez zreteľa na to, či trovy vynaložil priamo účastník alebo ich za neho hradil advokát (§ 149 ods. 1 O. s. p.). Prípadné vzájomné nároky sú vnútorným vzťahom advokáta a klienta (účastníka).

Žalobca mal v odvolacom konaní úspech, a keďže si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania a túto aj v lehote vyčíslil, bola mu priznaná náhrada trov odvolacieho konania...»

11. Vzhľadom na obsahovú spojitosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu s potvrdenými závermi rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C/41/2009 z 29. marca 2010 považoval ústavný súd za podstatné uviesť aj podstatnú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu:

„Súd... zistil tento skutkový stav... Žalobca uzatvoril ako postupník so žalovaným ako postupcom zmluvu o postúpení pohľadávok..., predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávok v sume 12.000.000,-Sk, ktoré mal žalovaný v evidencii ako nedoplatky na dani z nehnuteľností od daňových dlžníkov. Žalobca sa zaviazal zaplatiť za postúpenie pohľadávok 12.000.000,- Sk. Dodatkom č. 1... bola zmluva o postúpení pohľadávok zmenená tak, že hodnota postúpených pohľadávok sa znížila na 8.500.000,- Sk... Dodatkom č. 2... hodnota postúpených pohľadávok sa znížila na 6.780.000,-Sk a Dodatkom č. 3... hodnota postúpených pohľadávok sa znížila na 8.509.802,51 Sk. Zároveň sa žalobca zaviazal zaplatiť túto sumu žalovanému ako odplatu za postúpenie pohľadávok... Žalobca zaplatil žalovanému za postúpenie pohľadávok podľa zmluvy s dodatkami odplatu vo výške 8.509.812,51 Sk, teda 282.474,03 Eur... Žalobca v priebehu konania predložil súdu ako listinné dôkazy stanovisko M., stanovisko D., stanovisko Z.

Zo stanoviska M. zo dňa 5. 11. 2009 č. j. 32794/09-110 /čl.52/ vyplýva... na účely zákona o správe daní je obec správcom dane, ktorého oprávnenia sú taxatívne ustanovené a ktorých povaha je determinovaná právnou povahou noriem cit. predpisu, ktoré sú normami kogentnými. Obec ako správca dane... je tak svojím statusom postavená na úroveň orgánov štátnej správy, ktoré vo vzťahu k adresátom ich výkonného pôsobenia disponujú značnou výkonnou a donucovacou právomocou. Je si však potrebné uvedomiť, že obec oprávneniami rovnocennými oprávneniam daňových a colných úradov ako správcov dane disponuje iba vtedy, ak jej takéto oprávnenia zákon expressis verbis priznáva. Daná skutočnosť je zrejmá z povahy noriem zákona o správe daní, ktorý je predpisom verejného práva, in concreto správneho práva a na báze imperatívnej úpravy autonómne reglementuje procesný režim výkonu správy daní ako osobitného úseku výkonu verejnej správy. Ak zákonodarca v ust. § 65b zákona o správe daní obci ako správcovi dane výslovne nepriznal oprávnenie postúpiť daňovú pohľadávku tretej osobe, nie je správca dane - obec oprávnená tak konať. V prípade, že by obec napriek tomu pohľadávku postúpila išlo by o konanie contra legem, resp. ultra vires, ktoré by v rovine civilnoprávných dôsledkov privodilo vo vzťahu k právnemu úkonu, ktorým k prevodu došlo absolútnu neplatnosť z titulu porušenia zákona a prekročenie právomoci konať. Uvedené dôsledky by nekonvalidovalo ani argumentovanie správou vlastného majetku obce, nakoľko obec je ako verejnoprávny subjekt korporatívneho charakteru v pozícii správcu dane viazaná kogentnými ustanoveniami zákona o správe daní... Ak zákon o správe daní neustanovuje možnosť postúpenia daňovej pohľadávky obcou ako správcom dane... nie je možné pri daňovej pohľadávke verejnoprávneho charakteru bez ďalšieho aplikovať súkromnoprávny inštitút postúpenia pohľadávky...

Zo stanoviska D. /čl.54/ vyplýva, že D... zároveň poukazuje na to, že v zmysle zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v platnom znení je obec správcom dane, ktorého oprávnenia sú taxatívne ustanovené v predmetnom zákone a ich povaha je determinovaná právnou povahou noriem, ktoré sú kogentnými normami. Obec ako správca dane disponuje rovnocennými oprávneniami ako správcovia dane - daňové a colné úrady len v prípade, že jej takéto oprávnenia zákon expressis verbis priznáva... Aplikovanie súkromnoprávneho inštitútu postúpenia pohľadávky je v danej oblasti neprípustné.

Zo stanoviska Z. /čl.58/ vyplýva, že ich právny názor je totožný s právnym názorom uvádzaným v liste M...

Zákon č. 511/1992Zb. o správe daní a poplatkov ustanovuje v § 65b možnosti postúpenia daňových pohľadávok vo všeobecnosti, teda aj pohľadávok, ktoré vznikli na základe nezaplatenia dane z nehnuteľností. Z obsahu tohto zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že osobou oprávnenou postúpiť daňové pohľadávky sú: daňový úrad a colný úrad. Tento zákon teda neumožňuje obci postúpiť daňové pohľadávky na tretie osoby. Keďže výber daní patrí do oblasti verejného práva a nie občianskeho práva a daňové pohľadávky nie sú pohľadávky súkromného ale verejného práva ako to vyplýva aj z ust. § 65b ods. 7 zák. č. 511/1992 Zb., podľa ktorého na postúpenie daňovej pohľadávky sa osobitný predpis /OZ/ nepoužije, tak žalovaný ako správca dane nemohol postúpiť na žalobcu daňové pohľadávky na základe zmluvy uzavretej podľa Občianskeho zákonníka.

Keďže žalovaný ako verejnoprávny subjekt - správca dane postúpil daňovú pohľadávku žalobcovi napriek tomu, že zákon o správe daní mu takéto oprávnenie nepriznal, v danom prípade ide o právny úkon absolútne neplatný v zmysle ust. § 39 OZ a žalovaný je povinný v zmysle ust. § 457 OZ vrátiť žalobcovi celú finančnú čiastku, ktorú od žalobcu podľa zmluvy o postúpení dostal...“

12. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či

v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

13. Podstatná argumentácia sťažovateľa spočívala (bod 3 a 7) v nesprávnej interpretácii príslušných zákonných ustanovení na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov a ich aplikácii na skutkové okolnosti sťažovateľovej právnej veci konajúcimi súdmi, dôsledkom čoho okresný súd a krajský súd vyniesli vo veci zjavne neodôvodnené a arbitrárne rozhodnutia, ktorými negatívne zasiahli do majetkovej sféry sťažovateľa, čím tak porušili ním označené základné práva. V danej veci ústavný súd nezistil, že by napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 Co/215/2010 z 1. decembra 2010 bol svojvoľný a že by zasahoval do základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené. Tak okresný súd rozhodujúci v prvom stupni, ako aj krajský súd rozhodujúci ako súd odvolací vykonali potrebné dokazovanie na zistenie skutkového stavu, v potrebnom rozsahu vyložili svoje úvahy, ktorými sa riadili pri analýze skutkového stavu veci, v konfrontácii s platnou legislatívnou úpravou.

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu

príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávnych a procesnoprávnych zákonných ustanovení je namietaný rozsudok krajského súdu aj náležite odôvodnený.

15. Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu

16. Sťažovateľ v súvislosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu namietal tiež porušenie svojho základného práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva čl. 1 dodatkového protokolu.

17. Keďže sťažovateľ namietal porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, ako aj podľa čl. 1 dodatkového protokolu len z dôvodu svojvoľnosti a arbitrárnosti záverov napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedeným článkom ústavy, listiny a dodatkového protokolu, ktoré mali byť podľa neho taktiež porušené. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú

súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a možným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemožno vzhľadom na to uvažovať ani o porušení ďalších sťažovateľových práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a ani podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

18. Absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru (IV. ÚS 116/05). Ústavný súd totiž v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy. Z uvedených skutočností teda vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa je aj v časti namietajúcej porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu zjavne neopodstatnená.

III.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2011